

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR.

**HOTUBA YA WAZIRI WA UWEZESHAJI, USTAWI WA
JAMII, VIJANA, WANAWAKE NA WATOTO**

MHE. ZAINAB OMAR MOHAMMED (MBM)

**KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI
KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016
KATIKA BARAZA LA WAWAKILISHI
ZANZIBAR.**

JUNI, 2015

**HOTUBA YA WAZIRI WA UWEZESHAJI, USTAWI WA
JAMII, VIJANA, WANAWAKE NA WATOTO
MHE. ZAINAB OMAR MOHAMMED (MBM)
KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI
KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016 KATIKA
BARAZA LA WAWAKILISHI – ZANZIBAR.**

UTANGULIZI:

- 1. Mheshimiwa Spika**, Naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu likae kama Kamati ya matumizi ili liweze kupokea, kujadili na kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara ya Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto kwa mwaka wa fedha 2015/2016.
- 2. Mheshimiwa Spika**, Naomba kuchukua nafasi hii adhimu kumshukuru Mwenyezi Mungu (Subhanahu Wataala) Mwingi wa Rehema, kwa kutujaalia kwa mara nyengine kukutana hapa katika Baraza hili Tukufu tukiwa na afya njema.
- 3. Mheshimiwa Spika**, Natoa shukurani zangu za dhati kabisa kwa kunipa nafasi hii ili niweze kuwasilisha mbele ya Baraza lako Tukufu, maeleo juu ya utekelezaji wa malengo ya Wizara kwa mwaka wa fedha 2014/2015 na Mwelekeo wa Bajeti ya Wizara kwa mwaka 2015/2016.
- 4. Mheshimiwa Spika**, Nachukua nafasi hii adhimu kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza

la Mapinduzi, Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein, kwa uongozi wake makini, mahiri, jasiri na uwajibikaji na dhamira ya dhati aliyonayo katika kuongoza na kusimamia maendeleo na kuwatumikia wananchi wa Zanzibar. Chini ya uongozi wake, Zanzibar imeweza kupiga hatua kubwa katika nyanja mbali mbali za maendeleo ya kiuchumi na kijamii, ikiwa ni pamoja na kuendeleza amani na utulivu nchini. Aidha, jitihada zake zimeweza kuinua hali na ustawi wa wanawake, vijana, watoto, wazee, pamoja na wananchi wanaoishi katika mazingira magumu zaidi. Hapana shaka wananchi walio wengi wanaziona jitihada zake, uadilifu wake na uwezo wake mkubwa wa kupigiwa mfano, na sote tumefarijika na juhudzi zake katika kipindi chote, tangu ameanza kushika dhamana ya kuiongoza Zanzibar. Hongera sana sana Mheshimiwa Rais na tunakutakia kila la kheri, afya njema na maisha marefu wewe pamoja na familia yako.

5. **Mheshimiwa Spika**, Napenda kuchukua nafasi hii maalum kuwapongeza Mhe. Makamu wa Kwanza wa Rais, Maalim Seif Sharrif Hamad na Mhe. Makamu wa Pili wa Rais, Balozi Seif Ali Iddi kwa namna wanavyomsaidia Mhe. Rais katika kuhakikisha ufanisi na uwajibikaji kwenye utendaji wa shughuli za Serikali, ili kuleta maendeleo endelevu kwa wananchi. Nawapongeza wote kwa kazi zao nzuri.
6. **Mheshimiwa Spika**, Napenda kuchukua nafasi hii kukupongeza wewe mwenyewe kwa kuendelea kuliongoza Baraza hili Tukufu kwa hekima, busara na uadilifu mkubwa. Katika kuliendesha Baraza hili, umeweza kutimiza

majukumu ya Baraza lako ya kutunga Sheria, kupitisha Bajeti na kuisimamia Serikali katika utekelezaji wa majukumu yake.

7. **Mheshimiwa Spika**, Napenda kuipongeza Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Ustawi wa Jamii chini ya Uenyekiti wa Mheshimiwa Mgeni Hassan Juma, Mwakilishi wa Viti Maalum vya Wanawake kwa mashirikiano na miongozo waliyoitoa kwa Wizara yetu. Pia nawashukuru Waheshimiwa Wajumbe wote wa Baraza lako Tukufu, kwa mashirikiano waliyonipa wakati wote tukiwa katika Baraza hili. Nawapongeza sana na nawatakia kila la kheri, afya njema na maisha marefu.
8. **Mheshimiwa Spika**, Natoa pole kwa familia na wananchi wa Jimbo la Magomeni, Unguja kwa msiba wa Mheshimiwa Salmin Awadh Salmin. Namuomba Mwenyezi Mungu aipe subra familia yake na aiweke roho ya marehemu mahala pema peponi, Amin.
9. **Mheshimiwa Spika**, Nawapa pole wananchi wote waliopata misiba na hasara wakati wa mvua kubwa zilizonyesha katika mwezi wa Mei mwaka huu hapa nchini. Namuomba Allah awape subira na ustahamilivu.
10. **Mheshimiwa Spika**, Napenda kuwakumbusha wananchi wenzangu kwamba ifikapo Oktoba mwaka 2015 tutakuwa na zoezi la Uchaguzi Mkuu wa Taifa. Nawaomba tudumishe amani na utulivu katika nchi yetu.

11. Mheshimiwa Spika, Sasa naomba nichukue fursa hii nitoe maelezo juu ya mapato, matumizi na utekelezaji wa malengo kwa mwaka wa fedha uliopita wa 2014/2015, pamoja na mwelekeo, malengo na makadirio ya bajeti kwa mwaka 2015/2016.

MUHTASARI WA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA 2014/2015

- 12. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka 2014/2015, Wizara ilipangiwa kukusanya mapato ya jumla ya Shilingi Milioni Kumi (T. Shs. 10,000,000/=) kutokana na ada za usajili na huduma za ukaguzi wa vyama vya ushirika. Hadi kufikia mwezi wa Mei 2015, mapato yaliyokusanywa ni Shilingi Milioni Sita, Laki Tano na Elfu Ishirini (T. Shs. 6,520,000/=), sawa na asilimia 65 ya makadirio kwa mwaka.
- 13. Mheshimiwa Spika**, Katika kutekeleza malengo yake kwa mwaka wa fedha wa 2014/2015, Wizara ilitengewa jumla ya Shilingi Bilioni Tatu, Milioni Mia Sita na Arobaini na Moja (T.Shs. 3,641,000,000/=) kwa matumizi ya kazi za kawaida. Kati ya hizo, Shilingi Bilioni Mbili, Milioni Mia Moja Hamsini na Tano na Laki Mbili (T.Shs. 2,155,200,000/=) ni kwa ajili ya mishahara, michango ya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii na maposho maalum kwa wafanyakazi na Shilingi Bilioni Moja, Milioni Mia Nne Thamanini na Tano na Laki Nane (T.Shs. 1,485,800,000/=) kwa matumizi mengineyo. Katika mwaka huo wa 2014/2015, jumla ya Shilingi Bilioni Mbili, Milioni Mia Nane Thamanini na Nne

(T.Shs. 2,884,000,000/=) zilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo. Kati ya hizo, Shilingi Bilioni Moja, Milioni Mia Tano Ishirini na Nne (T.Shs. 1,524,000,000/=) ni mchango wa Serikali kwa miradi hiyo na Shilingi Bilioni Moja, Milioni Mia Tatu na Sitini (T.Shs. 1,360,000,000/=) ziliahidiwa kutolewa na washirika wa Maendeleo kupitia miradi inayoteklezwa na Wizara.

- 14. Mheshimiwa Spika**, Hadi kufikia mwezi Mei 2015, Wizara imepata jumla ya Shilingi Bilioni Mbili, Milioni Mia Nane Tisini na Nne, Laki Nane Elfu Thamanini na Moja, Mia Nne na Sabini na Tano (T.Shs. 2,894,881,475/=) kwa kazi za kawaida, ambapo kati ya hizo, Shilingi Bilioni Moja, Milioni Mia Tisa na Tisa, Laki Mbili Elfu Sabini na Sita na Mia Mbili (T.Shs. 1,909,276,200/=) ni kwa ajili ya mishahara na posho za wafanyakazi. Shilingi Milioni Mia Tisa Thamanini na Tano, Laki Sita na Elfu Tano, Mia Mbili Sabini na Tano (T.Shs. 985,605,275/=) ni fedha za matumizi mengineyo, sawa na asilimia Sitini na Sita (66%) ya fedha zilizotengwa kwa ajili hiyo. (**Angalia Kiambatanisho Nam. 1**). Jumla ya fedha zilizopatikana kwa miradi ya maendeleo ni Milioni Mia Nane, Elfu Tisini na Moja, Mia Mbili Kumi na Saba (T. Shs. 800,091,217/=), kati ya hizo Shilingi Milioni Mia Tatu Hamsini (T. Shs. 350,000,000=) zilitolewa na Serikali na Milioni Mia Nne Hamsini, Elfu Tisini na Moja, Mia Mbili Kumi na Saba (T. Shs. 450,091,217/=) kutoka kwa washirika wa maendeleo, sawa na asilimia ishirini na nane (28%) ya makadirio kwa mwaka 2014/2015.

UTEKELEZAJI WA MALENGO YA WIZARA KWAMWAKA 2014/2015

15. Mheshimiwa Spika, Wizara kwa kipindi cha 2014/2015 ilijipangia kutekeleza malengo makuu yafuatayo:

1. Kuimarisha hali za kiuchumi za vijana, wanawake, watoto, wazee, makundi yanayoishi katika mazingira magumu na jamii kwa ujumla;
2. Kuhakikisha kuwa mapungufu ya Sera na Sheria katika masuala ya uwezeshaji na yanayohusu watoto, wanawake, vijana, wazee na makundi yanayoishi katika mazingira magumu yanafanyiwa kazi;
3. Kuimarisha ubora wa huduma na upatikanaji wa hifadhi ya jamii kwa watoto, wanawake, vijana wazee na makundi yanayoishi katika mazingira magumu zaidi;
4. Kuhakikisha kuwa taarifa zinazohusu masuala ya wanawake, vijana, watoto, wazee, hifadhi ya jamii na uwezeshaji wananchi kiuchumi zinakusanywa na kutumiwa katika kuandaa na kuimarisha Sera, Mikakati na Programu;
5. Kukuza uelewa wa jamii juu ya dhana, misingi na kanuni za ushirika; na
6. Kuimarisha uwezo wa Wizara kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi.

16. Mheshimiwa Spika, Utekelezaji wa malengo hayo kwa kila Idara ni kama ifuatavyo:

IDARA YA MIPANGO, SERA NA UTAFITI:

- 17. Mheshimiwa Spika**, Katika kipindi cha mwaka 2014/2015, Idara hii ilijipangia kutekeleza malengo yafuatayo:
1. Kusimamia uingizaji wa masuala mtambuka, ikiwemo masuala ya jinsia katika Sera, Mipango, Program na Bajeti za Wizara;
 2. Kusimamia uandaaji wa utafiti wa kuangalia athari za utoalii na mmomonyoko wa maadili kwa vijana;
 3. Kusimamia uandaaji wa Mpango wa Utekelezaji wa Sera ya Hifadhi ya Jamii, Sera ya Watoto, Sera ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi na Sera ya Maendeleo ya Vijana;
 4. Kuimarisha uandaaji, uratibu, ufuatiliaji na tathmini ya mipango na programu za Wizara;
 5. Kuimarisha mashirikiano ya kitaifa, kikanda na kimataifa ili kuleta maendeleo na ustawi wa wanawake, vijana, wazee, watoto na wananchi wanaoishi katika mazingira magumu zaidi; na
 6. Kuratibu utekelezaji wa programu na miradi inayosimamiwa na Wizara.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Mipango, Sera na Utafiti kwa mwaka 2014/2015:

- 18. Mheshimiwa Spika**, Wizara imekamilisha rasimu ya Sera ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi na ipo katika mchakato

wa kuidhinishwa. Aidha, Wizara inaendelea na mapitio ya Sera ya Uhui, Hifadhi na Maendeleo ya Mtoto ili iendane na mahitaji yaliyopo. Mpango wa Utekelezaji wa Sera ya Maendeleo ya Ushirika umekamilika. UNICEF na HelpAge International wako tayari kutusaidia katika kuandaa Mpango wa Utekelezaji wa Sera ya Hifadhi ya Jamii.

19. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imewapatia mafunzo watendaji 70 (35 Unguja na 35 Pemba) kwa lengo la kuongeza ufanisi katika ufuutiliaji na tathmini. Aidha, jumla ya wafanyakazi 35 wa Ofisi ya Pemba wamepatiwa mafunzo juu ya uandishi na uendeshaji wa miradi.

Utekelezaji wa Programu zinazosimamiwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti

20. **Mheshimiwa Spika**, Katika kipindi cha mwaka 2014/2015 Wizara imekuwa ikisimamia utekelezaji wa Programu mbili zifuatazo:

Programu ya Kukuza Usawa wa Kijinsia na Uwezeshaji wa Wanawake

21. **Mheshimiwa Spika**, Program hii inatekelezwa kwa mashirikiano na Shirika la UN WOMEN kwa lengo la kusaidia jitahada za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar katika kuimarisha usawa wa kijinsia na kuwawezesha wanawake kiuchumi, kisiasa na kijamii. Katika mwaka 2014/2015, Wizara kupitia programu hii imetekeliza yafuatayo:

- Imezindua Kampeni ya miaka miwili ya kupiga vita vitendo vya udhalilishaji wa kijinsia tarehe 6/12/2014. Kampeni hiyo iliyozinduliwa na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohamed Shein ina malengo makuu yafuatayo:
 1. Kukuza uelewa wa jamii juu ya suala la ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto;
 2. Kuimarisha uwajibikaji kwenye ngazi mbali mbali katika kukabiliana na aina zote za ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto;
 3. Kuimarisha uwezo wa taasisi na jamii katika kukabiliana na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto; na
 4. Kuimarisha uratibu, ufuatiliaji na tathmini ya shughuli za kupambana na ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto.

Utekelezaji wa kampeni hiyo unaendelea.

- Wizara imeanda ripotijuuya mafanikio na changamoto katika utekelezaji wa Maazimio ya Beijing kwa kipindi cha miaka 20 (1995 – 2015). Ripoti hiyo imebainisha vipaumbele vya baadae katika kukuza usawa wa kijinsia na kumwezesha mwanamke.
- Imetoa mafunzo kwa viongozi wanawake kutoka katika taasisi za Serikali, ili kuwawezesha kutekeleza

majukumu yao kwa ufanisi na kwa kujamini. Jumla ya watendaji wanawake sabini (70), Unguja 35 na Pemba 35, wakiwemo Wakuu wa Wilaya, Makamishna na Wakurugenzi walishiriki katika mafunzo hayo.

- Imefanya zoezi la kuvitambua vikundi vyta wanawake vya kiuchumi Unguja na Pemba. Jumla ya vikundi 1,560 (Pemba 642 na Unguja 918) vimetambuliwa. Taarifa hizi zitasaidia Wizara kuweza kubuni mipango ya kuviimarisha na kuvijengea uwezo zaidi vikundi vya wanawake.
- Imetoa mafunzo kwa wajumbe wa Kikundi Kazi cha Kuratibu Masuala ya Kijinsia, ili waweze kusimamia majukumu yao vizuri.

Programu ya Jinsia Zanzibar

22. **Mheshimiwa Spika**, Programu hii inatekelezwa kwa kushirikiana na Shirika la Kimataifa la Idadi ya Watu (UNFPA).
23. **Msheshimiwa Spika**, katika mwaka 2014/2015, Wizara kupitia program hii imetekeleza yafuatayo:
 - Imetoa mafunzo kwa viongozi wa dini 84 Unguja na Pemba juu ya kupambana na vitendo vya udhalilishaji wa wanawake na watoto, kwa kutumia miongozo maalum iliyoandaliwa. Viongozi hao hivi sasa wameanza kuelimisha waumini wao kupitia mihadhara ya kidini katika maeneo mbali mbali.

- Ilifanya mikutano minne ya Kamati ya Mawaziri kwa ajili ya kufuutilia mwenendo wa kesi za udhalilishaji wa kijinsia. Mikutano hiyo ilijadili changamoto mbali mbali zinazopelekea ucheleweshwaji wa hukumu za kesi za udhalilishaji wa kijinsia. Pia, ilipokea taarifa ya utekelezaji wa maagizo mbali mbali yaliyotolewa.
- Imeandaa na kurusha hewani vipindi 32 vya mchezo wa redio unaojulikana kama “Mshike Mshike”, kwa lengo la kuelimisha jamii juu ya kukabiliana na vitendo vya udhalilishaji wa wanawake na watoto, athari za ndoa za mapema, afya ya uzazi na mimba za umri mdogo. Mchezo huo umerushwa kupitia ZBC Redio na Redio Jamii za Mtegani, Tumbatu na Micheweni.
- Imetoa mafunzo juu ya kupambana na udhalilishaji wa kijinsia kwa wajumbe 150 (100 Unguja na 50 Pemba) kutoka kamati 14 za Shehia (10 Unguja na 4 Pemba) katika Wilaya za Kati, Kusini na Magharibi kwa Unguja na Wilaya za Mkoani na Chake kwa Pemba.

IDARA YA UENDESHAJI NA UTUMISHI

24. Mheshimiwa Spika, katika mwaka 2014/15, Idara hii ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:

1. Kusimamia shughuli za kila siku za Uendeshaji na Utumishi za Wizara, ikiwemo Sheria na Kanuni za utumishi Serikalini na kuhakikisha wafanyakazi wanafuata Sheria na Kanuni za usimamizi wa fedha na manunuzi ya vifaa vya ofisi;

2. Kuwajengea uwezo wafanyakazi wa Wizara kwa kuwasaidia malipo ya ada ya masomo ya muda mrefu na muda mfupi kwa kuzingatia mahitaji ya Wizara;
3. Kuimarisha utendaji kazi na kusimamia ununuvi wa vifaa muhimu vya kutendea kazi;
4. Kuajiri wafanyakazi wapya 17 (Unguja 15 na Pemba 2); na
5. Kuendelea kuviimarisha vitengo vya Manunuzi, Uhasibu na Ukaguzi wa ndani.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Uendeshaji na Utumishi kwa mwaka 2014/15

25. **Mheshimiwa Spika**, Katika kufanikisha utekelezaji wa shughuli za kila siku za Wizara, Idara ya Uendeshaji na Utumishi imeshughulikia upatikanaji wa vifaa mbali mbali vya ofisi na huduma muhimu, ikiwemo mawasiliano na usafiri. Aidha, imesimamia matengenezo ya vyombo vya usafiri na vifaa vyengine vya Ofisi, pamoja na majukumu mengine muhimu yanayohusu uendeshaji wa Ofisi Unguja na Pemba.
26. **Mheshimiwa Spika**, Jumla ya wafanyakazi wapya 17, Unguja 15 na Pemba wawili (2), wameajiriwa katika mwaka 2014/2015, ambapo kati ya hao 10 ni wanaume na 7 ni wanawake. Nafasi hizo zilizojazwa ni za fani za Ushirika,

Utafiti, Utumishi, Ualimu wa Watu wenyewe Ulemavu, Ukatibu Muhtasi, Udereva, Uhudumu na Ulezi wa Watoto.

27. **Mheshimiwa Spika**, Katika kuimarishe uwezo wa utendaji, Wizara imewapatia mafunzo ya muda mfupi wafanyakazi 9, Unguja 6 na Pemba watatu (3). Aidha, imewalipia ada ya masomo ya muda mrefu wafanyakazi 12, Unguja 10 na Pemba wawili (2), wanaosomea fani za Ushirika, Maendeleo ya Jamii, Uchumi, Uhasibu, Utunzaji Kumbukumbu, Ukatibu Muhtasi, Ustawi wa Jamii, Uendelezaji wa Miradi na Utawala na Uendeshaji kwenye vyuo mbali mbali vya Tanzania.
28. **Mheshimiwa Spika**, Wizara, imerusha hewani jumla ya habari 40 za matukio mbali mbali, imetayarisha vipindi 14 na makala 8 zinazohusu masuala mbali mbali yanayosimamiwa na Wizara, ikiwemo kushajiisha jamii kupambana na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto.
29. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imefanya vikao 11 vya Kamati Tendaji na vikao vitatu (3) vya Kamati ya Uongozi. Vikao hivyo, pamoja na mambo mengine vilijadili Rasimu ya Sera ya Uwezeshaji, Rasimu ya Muswada wa Sheria ya Ushirika, Mikakati ya Utunishaji wa Mfuko wa Uwezeshaji, Mpango wa Utekelezaji wa Kampeni ya Udhilishaji wa Kijiinsia, Kanuni za Baraza la Vijana na taarifa za utekelezaji wa programu na masuala mengine mbali mbali yanayosimamiwa na Wizara.

- 30. Mheshimiwa Spika**, Bodi ya Zabuni imefanya vikao sita (6) ambavyo vilijadili taarifa zinazohusu ununuzi pamoja na kuidhinisha zabuni mbali mbali.
- 31. Mheshimiwa Spika**, Kamati ya Ukaguzi wa Hesabu imefanya vikao vinne (4), ambavyo pamoja na mambo mengine vilijadili Ripoti za Ukaguzi zilizowasilishwa. Aidha, Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani kimefanya ukaguzi wa mahesabu na matumizi ya Wizara katika Idara, Miradi na Programu zake mbali mbali Unguja na Pemba.

IDARA YA UENDELEZAJI NA URATIBU WA PROGRAMU ZA UWEZESHAJI WANANCHI KIUCHUMI

- 32. Mheshimiwa Spika**, Kwa mwaka 2014/2015 Idara hii ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:
 1. Kuandaa mafunzo ya ujasiriamali katika maeneo tofauti kwa vijana, wahitimu wa vyuo na vikundi vyta kiuchumi;
 2. Kuanzisha Mtandao wa Wajasiriamali utakaohusisha taasisi zinazotoa huduma za kifedha na huduma za biashara;
 3. Kukuza mashirikiano na taasisi nyengine zinazohusika ili kuhakikisha upatikanaji wa masoko kwa bidhaa za wajasiriamali;
 4. Kuimarishe ufuutiliaji na tathmini ya shughuli za Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi;

5. Kukamilisha uanzishaji wa Kituo cha Kukuza Wajasiriamali (*Incubation center*) Unguja; na
6. Kutoa huduma za kibiashara kwa wajasiriamali wadogo wadogo kwa kushirikiana na Wizara ya Biashara, Viwanda na Masoko.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Uendelezaji na Uratibu wa Programu za Uwezeshejji Wananchi Kiuchumi kwa mwaka 2014/15

33. Mheshimiwa Spika, Utekelezaji wa malengo kwa Idara hii ulikuwa kama ifuatavyo:

- Jumla ya vijana 71 (Unguja 50 na Pemba 21) walipatiwa mafunzo ya kuwajengea uwezo wa kujiajiri katika shughuli za ujasiriamali.
- Wanavikundi 70 (Unguja 50 na Pemba 20) kutoka vikundi 9 vya kiuchumi vya Mkoa wa Kusini Unguja na vitano (5) vya Mkoa wa Kaskazini Pemba wamepatiwa mafunzo ya kuwasaidia kuimarisha shughuli zao. Vikundi hivyo vimebadilika kimtazamo na vimeweza kuongeza ubora wa bidhaa wanazozalisha. Aidha, wamekuwa na ujuzi wa kubuni bidhaa mpya kulingana na mahitaji ya wateja.
- Jumla ya wajasiriamali wadogo wadogo 38, kati yao 32 wanawake na 6 wanaume, wamewezeshwa kushiriki katika maonesho ya JUAKALI yaliyofanyika nchini Rwanda.

- Ili kuimarisha uratibu wa programu za uwezeshaji, Wizara iliandaa mkutano ulioshirikisha Taasisi za Serikali zinazohusika na masuala haya. Mkutano huo ulilenga kujadili mafanikio na changamoto katika kutekeleza programu za uwezeshaji, ambapo ulifikia makubaliano juu ya haja ya kuimarisha mashirikiano katika kuzitatua changamoto zinazowakabili wajasiriamali. Aidha, Wizara imefanya mkutano wa Kamati ya Kitaifa ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi, ambao pamoja na mambo mengine, ulipokea na kujadili taarifa zilizowasilishwa za utekelezaji wa programu za uwezeshaji wananchi kiuchumi.
- Katika juhudi za kuwawezesha wananchi kiuchumi, Wizara imeanzisha Kituo cha Kukuza Wajasiriamali Mbweni, Unguja. Kituo hicho tayari kimeanza kazi, kikiwa na jumla ya wajasiriamali 385.
- Wizara kwa kushirikiana na COSTECH na Chuo cha Karume cha Sayansi na Teknolojia Mbweni, imetengeneza mashine za gharama nafuu kwa ajili ya kukaushia mwani, matunda na dagaa kwa kutumia nguvu za juu. Mashine hizo hivi sasa zipo katika majaribio kwenye Kituo cha Kukuza Wajasiriamali na tayari wajasiriamali waliopo kituoni hapo wameshaanza kuzitumia kwa kukaushia dagaa na matunda.
- Wizara kwa kushirikiana na Shirika la Kimataifa la Huduma za kujitolea (Voluntary Services Overseas) na Tume ya Sayansi na Teknolojia Tanzania imenunua jumla ya vihori/boti 100 za kubebea mwani baharini

kwa ajili ya kuwapatia wakulima wa mwani Unguja na Pemba. Vihori/boti hizo zimetolewa kwa wakulima wa mwani kwa njia ya mkopo nafuu, ambapo kati yao 70 zimetolewa Pemba na 30 Unguja. Vihori hivyo vina uwezo wa kubeba kilo 400 za mwani mbichi kwa mara moja.

- Wizara kwa mashirikiano na Chuo cha Barefoot kilichopo Tilonia nchini India, imekamilisha ukarabati wa jengo kwa ajili ya uanzishaji wa Kituo cha kuwafunza wanawake utengenezaji wa vifaa vya umeme wa juu. Kituo hicho kilichopo Kibokwa, Mkoa wa Kaskazini Unguja kinatarajiwaka kuzinduliwa rasmi mwezi wa Julai 2015.

IDARA YA MIKOPO

34. Mheshimiwa Spika, kwa kipindi cha mwaka 2014/2015, Idara ya Mikopo ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:

1. Kutoa mikopo 1,000 yenye thamani ya Shilingi 500,000,000/= kwa vikundi vya kiuchumi na wajasiriamali mmoja mmoja katika sekta zote za kiuchumi;
2. Kuongeza kiwango cha marejesho ya mikopo kutoka asilimia 85 hadi zaidi ya asilimia 95;
3. Kuanzisha fursa mpya za mikopo na kutangaza kanuni mpya zinazoendesha Mfuko huu;

4. Kuimarisha uwekaji wa kumbukumbu za wateja wa mikopo;
5. Kuendelea na juhudhi mbali mbali za kutafuta fedha ili Mfuko uendelee kuwasaidia wajasiriamali wengi zaidi;
6. Kuimarisha mashirikiano na uratibu wa shughuli za mikopo nafuu hapa nchini; na
7. Kuimarisha uwezo wa watendaji ili kuongeza ufanisi wa kazi.

Utekelezaji wa Malengo ya Idara ya Mikopo kwa mwaka 2014/2015

35. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kupitia Mfuko wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi, imetoa jumla ya mikopo 531 (Unguja 369 na Pemba 162) yenye thamani ya Shilingi Milioni Mia Nane Sabini na Tisa, Laki Tatu Elfu Arobaini na Mbili (T. Shs. 879,342,000/=). Kati ya hizo, Unguja zilitolewa Shilingi Milioni Mia Sita Kumi na Saba, Laki Sita na Elfu Tisini na Mbili (T. Shs. 617,692,000/=) na Pemba Shilingi Milioni Mia Mbili Sitini na Moja, Laki Sita na Elfu Hamsini (T. Shs. 261,650,000/=). Mikopo hiyo imenufaisha wananchi 9,236 (wanawake 4,951 na wanaume 4,285) katika Shehia 310 za Unguja na Pemba. (**Angalia Kiambatanisho Nam. 2**).
36. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeweka dhamana ya fedha (Guarantee Fund) ya Shilingi Milioni Mia na Hamsini (T. Shs. 150,000,000/=) katika Benki ya CRDB, ili itoe

mikopo kwa vijana kupitia SACCOS zao Unguja na Pemba. Hadi kufikia mwezi wa Mei 2015, CRDB imetua mikopo yenye thamani ya Shilingi Milioni Mia Nne (T.Shs. 400,000,000/=) kwa vikundi 142 vyenye jumla ya wanachama 710, kupitia SACCOS ya Vijana ya Unguja na Shilingi Milioni Thalathini (T. Shs. 30,000,000/=) kwa vijana 60 (wanaume 23 na wanawake 37) kupitia SACCOS ya Vijana ya Pemba.

37. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imetua mafunzo kwa jumla ya wakopaji 734 kuhusiana na uwekaji wa kumbukumbu za hesabu; umuhimu wa kutumia huduma za benki na kujiwekea akiba; na utafutaji wa masoko, ili waweze kusimamia vizuri biashara zao na hatimae waweze kurejesha mikopo waliyochukua.
38. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imefanya ziara za kufuutilia marejesho ya mikopo katika Wilaya zote za Unguja na Pemba. Pia, imefanya mikutano na uongozi wa Serikali kwenye ngazi za Wilaya na Shehia kuwaelewesha madhumuni ya Mfuko, kanuni zake, pamoja na kuhimiza urejeshwaji wa fedha za mkopo. Hadi kufikia tarehe 31 Mei, 2015, jumla ya Shilingi Milioni Mia Tatu Sitini na Mbili, Laki Sita Elfu Arubaini na Saba na Tano (T.Shs. 362,647,005/=) ya fedha za mkopo zimerejeshwa Unguja na Pemba. Kati ya hizo, Unguja zimerejeshwa Shilingi Milioni Mia Mbili Sitini na Tisa, Laki Nane Elfu Sitini na Tisa na Tano (T Shs. 269,869,005/=) na Pemba Shilingi Milioni Tisini na Mbili, Laki Saba Elfu Sabini na Nane (T. Shs. 92,778,000/=) kama inavyoonekana katika

Kiambatanisho Nam. 3. Aidha, Wizara imekusanya jumla ya Shilingi Milioni Thalathini na Nne, Laki Mbili Elfu Tano, Mia Moja na Tisini na Tano (T. Shs. 34,205,195/=) kutoka kwa wakopaji wa uliokuwa Mfuko wa AK/JK. (**Angalia Kiambatanisho Nam. 4.**).

39. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imewekeza katika Benki ya Watu wa Zanzibar jumla ya Shilingi Milioni Mia Nane (T. Shs. 800,000,000/=) kutoka Mfuko wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi. Faida itakayopatikana katika uwekezaji huo itakwenda katika kutunisha Mfuko wa mikopo, ili wananchi wengi zaidi waweze kufaidika.
40. **Mheshimiwa Spika**, Muongozo mpya wa utoaji mikopo, hususan kipengele kinachowataka wanaohitaji mikopo kuanzisha vikundi na kufungua Akaunti benki, umeshajiisha sana wananchi kujenga tabia ya kuijiwekea akiba. Tangu utaratibu huu ulipoanza mwaka 2014, jumla ya Shilingi Milioni Sitini na Tano na Laki Saba (T. Shs. 65,700,000/=) zimewekwa akiba katika Akaunti za wateja wa mikopo.

IDARA YA USHIRIKA

41. **Mheshimiwa Spika**, Idara ya Ushirika katika kipindi cha mwaka 2014/2015 ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:
 1. Kukuza uwezo wa ushindani wa vyama vyaya ushirika kumi (10) ili vitoe huduma kwenye soko la utalii ifikapo Juni 2015;

2. Kuongeza uwelewa kwa wanachama na viongozi 3,000 juu ya maadili, kanuni za ushirika na mbinu za utendaji bora kwenye vyama vya ushirika ifikapo Juni 2015;
3. Kusimamia utekelezaji wa Sheria katika uendeshaji wa vyama vya ushirika 1,400 ifikapo Juni 2015;
4. Kuimarisha mashirikiano na washirika ili kubadilishana taarifa na kujifunza mambo mapya ya kuendeleza sekta ya ushirika ifikapo Juni 2015;
5. Kuimarisha ufuatiliaji na tathmini ya maendeleo ya vyama vya ushirika ifikapo Juni 2015; na
6. Kuimarisha mazingira ya kazi, ikiwemo mafunzo kwa wafanyakazi na upatikanaji wa vifaa.

Utekelezaji wa Malengo ya Idara ya Ushirika kwa mwaka 2014/2015

42. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imetoa mafunzo juu ya utunzaji wa kumbukumbu za hesabu na mbinu za uongozi kwa viongozi na wanachama 3,004 (wanawake 2,073 na wanaume 931) kutoka vyama vya ushirika 468 (Unguja 336 na Pemba 132). Lengo la mafunzo hayo ni kuimarisha usimamizi na uendeshaji wa vyama hivyo, ili viweze kukidhi mahitaji ya wanachama wake.
43. **Mheshimiwa Spika**, Jumla ya wanachama 2,208 (wanawake 1,524 na wanaume 684) kutoka vyama 163 (Unguja 143 na

Pemba 20) wamepatiwa mafunzo juu ya haki na wajibu wa wanachama katika kuendeleza vyama vyaa ushirika.

44. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa mashirikiano na Programu ya Miundombinu ya Masoko, Uongezaji Thamani wa Mazao ya Kilimo na Huduma za Fedha Vijijini, imewapatia mafunzo ya uongozi na uendeshaji wa SACCOS maafisa 15 wa Idara ya Ushirika na 10 kutoka taasisi binafsi zinazotoa huduma kwenye vyama vyaa ushirika.
45. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imefanya ukaguzi wa kawaida na kutoa mafunzo ya vitendo kwa vyama vyaa ushirika 773 (Unguja 439 na Pemba 334). Lengo ni kuhakikisha kuwa vyama vinaendeshwa kwa mujibu wa Sheria na Katiba za vyama husika. Aidha, Wizara imeandaa Vitini na Miongozo kwa ajili ya kutoa mafunzo kwenye vyama vyaa ushirika.
46. **Mheshimiwa Spika**, Vyama vyaa ushirika 209 (Unguja 179 na Pemba 30) vimefanyiwa ukaguzi wa hesabu. Kati ya vyama hivyo vilivyokaguliwa, 80 ni SACCOS na 129 ni vyama vyaa uzalishaji mali na utoaji huduma.
47. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa mashirikiano na Programu ya Miundombinu ya Masoko, Uongezaji wa Thamani ya Mazao ya Kilimo na Huduma za Fedha Vijijini imewapatia mafunzo, Maafisa 11 wa Idara ya Ushirika na 18 kutoka taasisi binafsi wanaotoa huduma za ukaguzi wa hesabu. Mafunzo hayo yataongeza utoaji wa huduma za ukaguzi wa hesabu katika vyama vyaa ushirika.

- 48. Mheshimiwa Spika**, Wizara imesajili vyama vipyta 249 (Unguja 168 na Pemba 81). Hii inafanya idadi ya vyama vya ushirika kufikia 2,772.
- 49. Mheshimiwa Spika**, Wizara imeadhimisha Siku ya Ushirika Duniani tarehe 5 Julai 2014. Kauli mbiu ya Maadhimisho hayo ni “Ushirika endelevu wenye tija kwa wote”.

IDARA YA USTAWI WA JAMII

- 50. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Idara ya Ustawi wa Jamii ilijipangia kutekeleza malengo yafuatayo:
1. Kuimarisha mfumo wa Hifadhi ya mtoto;
 2. Kuratibu na kufuatilia masuala ya malezi na makuzi ya watoto;
 3. Kuimarisha hifadhi ya wazee;
 4. Kuendeleza utowaji wa misaada ya kiustawi kwa wananchi wanaoishi katika mazingira magumu zaidi;
 5. Kuimarisha mfumo wa hifadhi ya jamii; na
 6. Kusimamia ulipwaji wa fidia kwa wafanyakazi waliopatwa na ajali kazini.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Ustawi wa Jamii kwa kipindi cha 2014/2015

- 51. Mheshimiwa Spika**, Kamati nane (8) za kuwahudumia watoto wanaoishi katika mazingira magumu zaidi katika Wilaya za Kaskazini “A” na “B” zimepatiwa mafunzo ya hifadhi ya mtoto. Mafunzo hayo yalilenga kuengeza uelewa na ufanisi kwa watendaji wa kamati hizo.
- 52. Mheshimiwa Spika**, Jumla ya malalamiko 132 (Unguja 50 na Pemba 82) ya watoto waliofanyiwa ukatili na udhalilishaji yaliripotiwa katika Kitengo cha Hifadhi ya Mtoto cha Idara ya Ustawi wa Jamii. Kati ya hayo malalamiko 80 yalihusu kubakwa, 14 kulawitiwa, 15 kukashifiwa na 23 kutoroshwa. Walalamikaji walisaidiwa kuwasilisha malalamiko hayo katika vyombo vya Sheria.
- 53. Mheshimiwa Spika**, Wizara imepokea na kushughulikia malalamiko 140 (95 Unguja na 45 Pemba) yanayohusu malezi ya watoto, kati ya hayo, 92 ni ya matunzo na 48 ni ya mvutano wa malezi. Wimbi hili kubwa la utekezwaji wa watoto linasababishwa na kuvunjika kwa ndoa na pia tabia ya baadhi ya akina baba kushindwa kutekeleza majukumu yao.
- 54. Mheshimiwa Spika**, Wizara imetua mafunzo juu ya hifadhi ya mtoto kwa wasimamizi wa vituo 10 vya kulelea watoto vilivyopo Zanzibar, vikiwemo vituo vya Serikali na vya watu binafsi. Aidha, Wizara imefanya zoezi la kuvitambua

vituo vya kulelea watoto na kusimamia utekelezaji wake. Jumla ya vituo 11, Unguja vinane (8) na Pemba vitatu (3) vimetambuliwa. (**Angalia Kiambatanisho Nam. 5**).

55. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kuhudumia nyumba ya kulelea watoto Mazizini ambapo jumla ya watoto 30 wanaolelewa katika kituo hicho wanaendelea kupatiwa huduma za malezi.
56. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imetoa misaada ya kijamii kwa familia 156 (93 Unguja na 63 Pemba) zenyе watoto wanaoishi katika mazingira magumu zaidi, wakiwemo mama waliozaa mapacha watatu. Aidha, Wizara inaendelea kuwahudumia jumla ya wazee 91 (Sebleni 46, Welezo 37, Limbani 8 na 57 wanaoishi Makundeni) wanaoishi katika nyumba za wazee.
57. **Mheshimiwa Spika**, Kuanzia mwaka wa fedha 2015/2016 Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kupitia Wizara ya Uvezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto itaanza kutoa pensheni jamii kwa wazee wote wenye umri wa kuanzia miaka 70 Unguja na Pemba. Hatua hii inachangia juhudzi za Serikali katika mpango wake wa kupunguza umasikini kwa wananchi wa Zanzibar.
58. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeratibu maadhimisho ya Siku ya Wazee Duniani tarehe 1 Oktoba. Ujumbe wa mwaka huu ulikuwa “*Wazee Wasiachwe Nyuma, Tujenge Jamii Shirikishi, Tupitische Sheria yao*”.

- 59. Mheshimiwa Spika**, Wizara ilitoa mafunzo ya siku moja juu ya Sera ya Hifadhi ya Jamii kwa Wenyeviti wa Kamati za Baraza la Wawakilishi pamoja na wajumbe wa Kamati ya Maendeleo ya Wanawake na Ustawi wa Jamii ya Baraza la Wawakilishi.
- 60. Mheshimiwa Spika**, Wizara imepokea madai 24 (Unguja 11 na Pemba 13) ya fidia kwa wafanyakazi waliopatwa na ajali wakiwa kazini. Jumla ya madai 23 (Unguja 11 na Pemba 12) yameshalipwa. Madai yaliyobaki yanafanyiwa kazi. Aidha, Wizara ilizika maiti kumi na tisa (19) zisizokuwa na wenyewe.

IDARA YA MAENDELEO YA VIJANA

- 61. Mheshimiwa Spika**, Idara ya Maendeleo ya Vijana katika mwaka 2014/2015 ilijipangia kutekeleza majukumu yafuatayo:
1. Kuratibu utekelezaji wa Sera ya Maendeleo ya Vijana;
 2. Kuratibu na kufuatalia uanzishwaji wa Baraza la Vijana;
 3. Kuratibu Mbio za Mwenge wa Uhuru na Wiki ya Vijana Kitaifa;
 4. Kuwahamasisha, kuwaandaa na kuwaunganisha Vijana na fursa mbali mbali za kiuchumi zilizopo;

5. Kuratibu utekelezaji wa kitini na muongozo wa stadi za maisha kwa Vijana walio nje ya skuli; na
6. Kufanya ufuatiliaji wa shughuli za kiuchumi na kijamii za Vijana; na kuimarisha ushirikiano na taasisi zinazoshughulikia masuala ya Vijana ndani na nje ya nchi.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Maendeleo ya Vijana kwa mwaka 2014/2015

62. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imepiga hatua katika uandaaji wa Baraza la Vijana. Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi ameshamteua Katibu Mtendaji wa Baraza hilo. Aidha, kanuni za utekelezaji wa Sheria ya Baraza la Vijana la Zanzibar tayari zimeshaandaliwa na kuwasilishwa kwa Mwanasheria Mkuu ili kutangazwa kwenye Gazeti Rasmi la Serikali. Kazi ya kuhamasisha vijana kujiunga na mabaraza katika ngazi za Shehia inaendelea Unguja na Pemba.
63. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa kushirikiana na Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania iliratibu kilele cha Mbio za Mwenge wa Uhuru kwa mwaka 2014 kilichofanyika Mkoani Tabora. Pia ilishiriki katika uzinduzi wa Mbio za Mwenge wa Uhuru kwa mwaka 2015 uliofanyika Mkoani Ruvuma tarehe 29/04/2015, ambapo Mgeni Rasmi alikuwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohamed Shein. Ujumbe wa

Mbio za Mwenge kwa mwaka 2015 ni “**Tumia Haki yako ya Kidemokrasia: Jiandikishe na Kupiga Kura katika Uchaguzi wa mwaka 2015**”.

64. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imehamasisha vikundi vya vijana na kuwaunganisha na fursa mbali mbali, ili kuimarisha shughuli zao za uzalishaji mali. Jumla ya Vijana 81 Pemba wamepatiwa mikopo ya kuwasaidia kuendesha miradi yao na jumuiya 13 za Vijana zimepatiwa mafunzo ya uandishi wa miradi.
65. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa kushirikiana na Taasisi za Vijana imetoa mafunzo ya stadi za maisha kwa taasisi za vijana Unguja na Pemba. Jumla ya vijana 72 (Unguja 36 na Pemba 36) kutoka taasisi 36 (Unguja 18 na Pemba 18) wamepatiwa mafunzo hayo. Kati ya vijana hao, 33 ni wanawake na 39 ni wanaume.
66. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa kushirikiana na Tume ya Mipango, Ofisi ya Rais, Kazi na Utumishi wa Umma, Shirika la Kimataifa la Huduma za Kujitolea (VSO) na Shell International, iliratibu uandaaji wa Tamasha la Vijana na Ajira Unguja na Pemba. Jumla ya vijana 1,900 (Unguja 1,200 na Pemba 700) na taasisi za ajira 45 (Unguja 30 na Pemba 15) zilishiriki katika matamasha hayo.

IDARA YA MAENDELEO YA WANAWAKE NA WATOTO

- 67. Mheshimiwa Spika**, Kwa kipindi cha mwaka wa fedha wa 2014/2015, Idara ya Maendeleo ya Wanawake na Watoto ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:
1. Kukuza uwezo wa Idara kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi;
 2. Kuratibu na kusimamia haki za Wanawake na Watoto;
 3. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa Mabaraza ya Watoto;
 4. Kuimarisha uratibu na ufuatiliaji wa shughuli za kiuchumi, kijamii na maendeleo ya Wanawake na Watoto;
 5. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa Sera na Sheria ya mtoto; na
 6. Kuimarisha mashirikiano ya Kitaifa, Kikanda na Kimataifa kwa mambo yanayohusu Wanawake na Watoto.

Utekelezaji wa malengo ya Idara ya Maendeleo ya Wanawake na Watoto kwa mwaka 2014/2015

- 68. Mheshimiwa Spika**, Wizara imetoa mafunzo kwa waratibu wa shughuli za wanawake na watoto wa Shehia 227 (123 Unguja na 104 Pemba), ili kuimarisha utendaji wa shughuli zake kuanzia ngazi ya Shehia. Mafunzo hayo yalihusu haki

na wajibu wa mtoto, Sheria ya Mtoto Na.6 ya mwaka 2011 na mbinu za kujikinga na kuchukua hatua dhidi ya vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto.

69. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imetoa mafunzo ya siku mbili (2) kwa watendaji 20 wa Idara, wakiwemo Maafisa Wanawake na Watoto wa Mikoa na Wilaya, juu ya uwezeshaji wanawake kiuchumi na kuleta maendeleo. Pia, Wizara imefanya vikao viwili vya robo mwaka vya kutathmini utekelezaji wa shughuli zake katika ngazi za Wilaya na Shehia Unguja na Pemba.
70. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kupokea na kuyafanyia kazi malalamiko ya wanawake yanayoletwa. Kwa mwaka 2014/2015 jumla ya malalamiko 88 (40 Unguja na 48 Pemba) yalipokelewa na kupatiwa ushauri na maelekezo yanayofaa. (**Angalia kiambatanisho Nam.6a na 6b**).
71. **Mheshimiwa Spika**, Wizara ilitoa mafunzo kwa Mabaraza ya wazazi ya Shehia juu ya malezi bora ya watoto na namna ya kuripoti matukio ya udhalilishaji. Jumla ya wazazi 64 (37 Unguja na 27 Pemba) kutoka Mabaraza ya Wazazi ya Shehia za Kizimkazi Unguja na Kichungwani Pemba walifaidika na mafunzo hayo.
72. **Mheshimiwa Spika**, Wizara iliratibu maandalizi ya Siku ya Wanawake Duniani, yaliyofanyika Nungwi Unguja tarehe 08 Machi. Mgeni rasmi katika maadhimisho hayo alikuwa Makamo wa Pili wa Rais, Mhe. Balozi Seif Ali Iddi. Kauli mbiu

ya mwaka 2015 ilikuwa ni “**TIMIZA AHADI; CHUKUA HATUA MADHUBUTI KATIKA KUNYANYUA HALI ZA WANAWAKE**”.

73. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kuanzisha Mabaraza ya Watoto, ambapo jumla ya Mabaraza 43 (40 Unguja na 3 Pemba) yalianzishwa. Jumla ya Mabaraza 269 (Unguja 188 na Pemba 81) yamekamilika. Aidha, jumla ya viongozi 78 (30 Unguja na 48 Pemba) wa Mabaraza ya Watoto ya Wilaya ya Mjini, Magharibi na Kaskazini “A” Unguja na Mkoani Pemba wamepatiwa mafunzo juu ya Haki za Mtoto na Ushauri nasaha.
74. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa kushirikiana na Wizara ya Katiba na Sheria imezindua rasmi Mkakati wa Mageuzi ya Mfumo wa Sheria kwa Watoto. Aidha, jumla ya nakala 450 za Mkakati huo zimechapishwa na kusambazwa kwa taasisi mbali mbali.

OFISI KUU PEMBA

75. **Mheshimiwa Spika**, Ofisi kuu Pemba inasimamia shughuli zote za Wizara na kutekeleza malengo ya Idara zote yaliyopangwa kwa upande wa Pemba. Hivyo utekelezaji wa majukumu na malengo kwa mwaka 2014/15 ni kama ambavyo yameelezwa katika Idara husika.

MWELEKEO WA BAJETI KWA MWAKA 2015/2016

- 76. Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa mwaka wa fedha 2015/2016 itatekeleza majukumu yake kwa kutumia Mfumo wa Programu, ambapo itakuwa na programu kuu nne (4) na programu ndogo kumi (10). Programu kuu ni kama zifuatazo:
1. Programu ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi;
 2. Programu ya Kukuza Usawa wa Kijinsia na Uendelezaji Wanawake;
 3. Programu ya Kuimarisha Hifadhi ya Jamii; na
 4. Programu ya Uongozi na Mipango ya Uwezeshaji na Hifadhi ya Jamii

Programu hizi zimezingatia Mipango Mikuu ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambayo ni Dira ya Maendeleo ya 2020, Mkakati wa Kukuza Uchumi na Kupunguza Umasikini Zanzibar (MKUZA II); Malengo ya Milenia; Ilani ya Uchaguzi 2010-2015 ya Chama Cha Mapinduzi (CCM); Mwelekeo wa Sera za CCM 2010-2020; Sera za Kisikta; na Mpango Mkakati wa Wizara.

MALENGO MAKUU YA WIZARA.

- 77. Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa kipindi cha mwaka 2015/2016 imejipangia kutekeleza Malengo Makuu yafuatayo:

1. Kuimarisha hali za kiuchumi na ustawi wa jamii kwa vijana, wanawake, watoto, wazee na watu wanaoishi katika mazingira magumu zaidi na jamii kwa jumla;
2. Kuimarisha upatikanaji wa huduma bora za hifadhi ya jamii kwa wanawake, vijana, watoto, wazee na makundi ya watu wanaoishi katika mazingira magumu zaidi;
3. Kukuza usawa wa kijinsia na mapambano dhidi ya vitendo vyta ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto;
4. Kuhakikisha kuwa mapungufu ya Sheria na Sera katika masuala ya uwezeshaji na yanayohusu watoto, wanawake, vijana, wazee na watu wanaoishi katika mazingira magumu zaidi yanafanyiwakazi na kusimamia utekelezaji wake;
5. Kuhakikisha kuwa taarifa zinazohusu masuala ya wanawake, vijana, watoto, wazee, hifadhi ya jamii na uwezeshaji wa wananchi kiuchumi zinakusanywa na kutumiwa katika kuandaa na kuimarisha Sera, Mikakati na Program;
6. Kukuza uwezo wa Wizara kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi; na
7. Kusimamia mageuzi ya mfumo wa ushirika ili kuviwezesha vyama vyta ushirika kuchangia katika kukuza ajira na uchumi wa nchi.

PROGRAMU ZA WIZARA NA BAJETI KWA MWAKA 2015 /2016

1. Programu ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi

78. Mheshimiwa Spika, Programu hii inalenga kuinua hali za wananchi kiuchumi kwa kuwapatia mikopo, kuwajengea uwezo wa ujasiriamali na kuwaunganisha katika vyama vyaa ushirika. Matarajio ni kuona kuwa kila Mzanzibari anafanya shughuli za kiuchumi kukidhi mahitaji yake ya msingi. Programu hii ina programu ndogo tatu (3) zifuatazo:

1. Uratibu na Usimamizi wa Mikopo ya Uwezeshaji;
2. Usimamizina Uimarishaji wa Vyama vyaa Ushirika; na
3. Uratibu na Uendelezaji wa Program za Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi.

79. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya Uratibu na Usimamizi wa Mikopo ya Uwezeshaji inasimamiwa na Idara ya Mikopo na inalenga kuwawezesha wananchi kwa kuwapatia mikopo nafuu ili waweze kujiajiri katika shughuli mbali mbali za kiuchumi. Programu hii ndogo imepanga kutoa mikopo 600 yenye thamani ya Shilingi Milioni Mia Sita (600,000,000/=) kwa wajasiriamali, na kuhakikisha urejeshaji wa mikopo hiyo kwa wakati. Kwa mwaka wa fedha 2015/2016, Programu hii ndogo imekadiria kutumia

jumla ya Shilingi Milioni Sabini na Mbili, Laki Tano na Elfu Tisa (T. Shs. 72,509,000/=).

80. **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Usimamizi na Uimarishaji wa Vyama vya Ushirika ina lengo la kuimarisha na kuongeza ufanisi wa vyama vya ushirikia ili viweze kuchangia katika kukuza ajira na pato la taifa. Shughuli zinazotarajiwa kutekelezwa kwa mwaka 2015/2016 ni pamoja na kusajili vyama vya ushirika 200, kuvipatia mafunzo vyama vya ushirika 250 na kufanya ukaguzi wa kawaida na ukaguzi wa hesabu kwa vyama vya ushirika 1,000. Programu hii ndogo itatekelezwa na Idara ya Ushirika na kwa mwaka wa fedha 2015/2016, inakadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Arobaini na Moja, Laki Tano Elfu Ishirini (T. Shs. 41,520,000/=).
81. **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Uratibu na Uendelezaji wa Program za Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi ina lengo la kutanua na kukuza program za uwezeshaji wananchi kiuchumi. Shughuli zinazotarajiwa kufanywa ni pamoja na kuwahamasisha wananchi 2,500 wakiwemo vijana kuhusu ujasiriamali; kutoa mafunzo ya ujasiriamali kwa wananchi 1,000; kuimarisha makongano ya matunda na mbogamboga na ufugaji wa kuku na kuandaa mikutano ya uratibu wa masuala ya uwezeshaji. Aidha itatoa mafunzo juu ya shughuli mbali mbali za uwezeshaji kiuchumi kuititia Kituo cha kufundisha wanawake utengenezaji wa vifaa vya umeme wa juu, Kibokwa na Kituo cha Kukuza Wajasirimali, Mbweni. Programu hii ndogo inatekelezwa na Idara ya

Uendelezaji na Uratibu wa Programu za Wananchi Kiuchumi na kwa mwaka wa fedha 2015/2016 inakadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Mia Tano Hamsini na Tano, Laki Saba na Elfu Arobaini na Saba (555,747,000/=).

- 2. Program ya Kukuza Usawa wa Jinsia na Uendelezaji wa Wanawake**
- 82. Mheshimiwa Spika,** Programu inalenga kukuza usawa wa kijinsia, kuimarisha uwezo wa wanawake kiuchumi; kuongeza ushiriki wa wanawake katika uongozi na vyombo vya kutoa maamuzi na kutokomeza udhalilishaji wa kijinsia. Matarajio ya programu ni kuimarisha hadhi ya wanawake katika jamii. Programu hii ina programu ndogo mbili (2) zifuatazo:
 1. Uratibu wa Masuala ya Jinsia na Maendeleo ya Wanawake.
 2. Mapambano Dhidi ya Ukatili na Udhgilishaji wa Wanawake na Watoto.
- 83. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya Uratibu wa Masuala ya Jinsia na Maendeleo ya Wanawake inasimamiwa na Idara ya Maendeleo ya Wanawake na Watoto na ina lengo la kuondosha tofauti za kijinsia na kumwezesha mwanamke kiuchumi na kijamii. Shughuli zinazotarajiwa kutekelezwa kwa mwaka 2015/2016 ni pamoja na kuhamasisha uanzishwaji wa vikundi 50 vya kiuchumi vya wanawake; Kujenga uwezo wa Wanawake 140 kushika nafasi za uongozi

kwenye ngazi za Wilaya na Shehia; kuzijengea uwezo kamati 30 za malezi za Shehia na kufanya mikutano 4 ya kuratibu shughuli za wanawake. Programu hii ndogo inakadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Mia Mbili Sabini na Sita, Laki Tatu na Elfu Sabini na Nne (T. Shs. 276,374,000/=).

84. **Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Mapambano Dhidi ya Ukatili na Udhgilishaji wa Wanawake na Watoto inasimamiwa na Idara ya Maendeleo ya Wanawake na Watoto. Lengo lake ni kukuza mwitiko na kuratibu mapambano dhidi ya vitendo vya udhalilishaji wa wanawake na watoto nchini. Shughuli zilizopangwa kutekelezwa kwa mwaka 2015/2016 ni kuhamasisha wanajamii katika Shehia 100 juu ya kuchukua hatua dhidi ya vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto; kujenga uwezo wa taasisi kukabiliana na vitendo hivi, kupokea na kushughulikia malalamiko yanayowasilishwa Wizarani; na kutoa huduma za ushauri nasaha kwa waathirika wa vitendo vya udhalilishaji. Kwa mwaka wa fedha 2015/2016, Programu hii ndogo imekadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Ishirini na Nne, Laki Mbili na Elfu Arobaini na Tano (24,245,000/=).

3. Programu ya Kuimarisha Hifadhi ya Jamii

85. **Mheshimiwa Spika**, Programu hii inalenga kuimarisha mifumo ya hifadhi ya jamii, hifadhi ya mtoto na huduma kwa wananchi wanaoishi katika mazingira magumu zaidi, wakiwemo wazee. Matarajio yake ni kuimarisha upatikanaji

wa huduma za hifadhi ya jamii kwa wananchi wa Zanzibar wanaoishi katika mazingira magumu zaidi. Programu hii ina programu ndogo mbili zifuatazo:

1. Uratibu wa Huduma za Hifadhi ya Jamii; na
 2. Uratibu wa Maendeleo ya Vijana.
- 86. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya Uratibu wa Huduma za Hifadhi ya Jamii ina lengo la kuimarisha mifumo yahifadhi ya jamii na huduma kwa wazee na watoto wanaoishi katika mazingira magumu zaidi. Kwa mwaka 2015/2016 shughuli zitakazotekelezwa ni pamoja na kuimarisha mfumo wa hifadhi ya watoto katika ngazi za Wilaya, kutoa misaada yakijamii kwa watu 165 wanaoishi katika mazingira magumu zaidi, kuhudumia watoto 40 wanaoishi katika nyumba ya kulelea watoto yatima Mazizini; kufanya ukaguzi wa vituo vya kulelea watoto; kuwahudumia wazee 165 wanaoishi katika makaazi ya wazee Welezo, Sebleni, Limbani na Makundeni, kulipa fidia kwa wafanyakazi wanaopatwa na ajali kazini na kuratibu utoaji wa pensheni jamii kwa wazee wote wa kuanzia umri wa miaka 70. Programu hii itatekelezwa na Idara ya Ustawi wa Jamii na kwa mwaka wa fedha 2015/2016 inakadirisha kutumia jumla ya Shilingi Bilioni Mbili, Milioni Mia Sita Ishirini na Nne, Laki Tano na Elfu Tano (T.Shs. 2,624,505,000/=).
- 87. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya Uratibu wa Maendeleo ya Vijana ina lengo la kuratibu shughuli za vijana, ikiwemo kuimarisha ushiriki wao katika masuala

ya kiuchumi na kijamii. Shughuli zitakazoteklezwa kwa mwaka 2015/2016 ni pamoja na kuanzisha na kuimarisha mabaraza ya vijana katika ngazi za Shehia, Wilaya na Taifa; kuhamasisha na kuvimarissha vikundi 30 vya kiuchumi vya vijana, kuratibu Mbio za Mwenge wa Uhuru kwa mwaka 2016 na kusimamia utoaji wa elimu ya stadi za maisha kwa Vijana 5,000. Programu hii ndogo itatekelezwa na Idara ya Maendeleo ya Vijana kwa kushirikiana na Baraza. Kwa mwaka wa fedha 2015/2016, inakadirisha kutumia jumla ya Shilingi Milioni Mia Tatu Themanini na Mbili, Laki Sita na Elfu Sitini na Sita (T. Shs. 382,666,000/=).

- 4. Programu ya Uongozi na Mipango ya Uwezeshaji na Hifadhi ya jamii**
- 88. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuratibu na kusimamia utekelezaji wa Mipango, Sera na Program za Wizara, pamoja na shughuli za Utafiti. Aidha, inahusika na kusimamia maslahi ya wafanyakazi na kuhakikisha mazingira bora ya utendaji wa kazi. Matarajio ya programu hii ni kuimarisha ufanisi wa kazi za Wizara. Programu hii ina programu ndogo tatu zifuatazo:

1. Kusimamia Mipango, Sera na Utafiti;
2. Usimamizi wa Huduma za Utawala na Utumishi; na
3. Uratibu wa Shughuli za Wizara Pemba.

- 89. Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Kusimamia Mipango, Sera na Utafiti ina lengo la kuratibu na kusimamia uandaaji na utekelezaji wa sera, tafiti, mipango na program za uwezeshaji wananchi kiuchumi, hifadhi ya jamii, usawa wa jinsia na maendeleo ya wanawake, watoto, wazee na vijana. Pia inalenga katika kuimarisha mfumo wa ufuatiliaji na tathmini wa shughuli za Wizara. Shughuli zitakazoteklezwa kwa mwaka 2015/2016 ni pamoja na kuandaa mipango ya utekelezaji kwa sera za uwezeshaji, vijana na watoto; kufanya utafiti juu ya athari za mmomonyoko wa maadili kwa vijana; na kufuatilia, kutathmini na kuandaa ripoti za utekelezaji wa programu na miradi inayosimamiwa na Wizara. Programu hii itatekelezwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti na kwa mwaka wa fedha 2015/2016 inakadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Themanini na Tano, Laki Tisa na Elfu Sabini (T. Shs. 85,970,000/=).
- 90. Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Usimamizi wa Huduma za Utawala na Utumishi ina lengo la kujenga mazingira mazuri ya kazi kwa kuhakikisha upatikanaji wa maslahi ya wafanyakazi, vifaa na huduma muhimu. Shughuli zitakazoteklezwa kwa mwaka 2015/2016 ni pamoja na kugharamia mafunzo kwa wafanyakazi 9; na kusimamia upatikanaji wa maslahi ya wafanyakazi, vifaa na huduma muhimu kwa wafanyakazi. Programu hii ndogo inatekelezwa na Idara ya Utumishi na Uendeshaji. Kwa mwaka wa fedha 2015/2016, Programu hii ndogo imekadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Bilioni Mbili, Milioni Mia Moja Themanini na Mbili na Laki Saba (T. Shs 2,182,700,000/=).

- 91. Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Uratibu wa Shughuli za Wizara Pemba inasimamiwa na Ofisi Kuu Pemba na inaratibu utekelezaji wa programu zote za Wizara kwa upande wa Pemba. Kwa mwaka wa fedha 2015/2016, Programu hii ndogo inakadiriwa kutumia jumla ya Shilingi Milioni Mia Saba Sitini na Nane, Laki Nane na Elfu Sitini na Nne (T. Shs 768,864,000/=).
- 92. Mheshimiwa Spika**, Kwa maelezo kamili kuhusu Programu za Wizara ya Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto, tafadhali angalia kitabu cha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Fedha kwa Bajeti inayotumia Programu (PBB) kwa mwaka wa fedha 2015/2016-2017/2018, kuanzia ukurasa wa 650 hadi 671.

MAOMBIYA FEDHA KWA PROGRAMU ZILIZOPANGWA KUTEKELEZWA KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

- 93. Mheshimiwa Spika**, Ili Wizara ya Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto iweze kutekeleza Programu zake kwa mwaka wa fedha 2015/2016, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishe jumla ya Shilingi Bilioni Saba, Milioni Kumi na Tano na Laki Moja (T. Shs. 7,015,100,000/=). Kati ya hizo, Shilingi Milioni Mia Sita Sitini na Tisa, Laki Saba na Elfu Sabini na Sita (T. Shs 669,776,000/=) ni kwa ajili ya utekelezaji wa Programu ya Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi; Shilingi Milioni Mia Tatu, Laki Sita na Elfu Kumi na Tisa (T. Shs. 300,619,000) kwa ajili ya Program ya Kukuza Usawa wa Jinsia na Uendelezaji

wa Wanawake; Shilingi Bilioni Tatu, Milioni Saba, Laki Moja na Elfu Sabini na Moja (T. Shs. 3,007,171,000/=) kwa ajili ya Program ya Kuimarisha Hifadhi ya Jamii na Shilingi Bilioni Tatu, Milioni Thelathini na Saba, Laki Tano na Elfu thelathini na Nne, (T. Shs. 3,037,534,000) kwa ajili ya Program ya Uongozi na Mipango ya Uwezeshaji na Hifadhi ya Jamii. (**Angalia Kiambatisho Nam. 7a na 7b**).

- 94. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2015/2016, Wizara inakadiriwa kukusanya jumla ya Shilingi Milioni Kumi na Saba, Laki Sita na Elfu Sita (T. Shs. 17,606,000/=) kutokana na ada ya usajili na ukaguzi wa vyama vya ushirika.

HITIMISHO:

- 95. Mheshimiwa Spika**, Naomba uniruhusu nitoe salam na pongezi zetu za dhati kwa mara nyengine tena kwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohammed Shein, kwa kuniamini kuendelea kuiongoza Wizara hii hadi leo nawasilisha Hotuba ya Bajeti ya Wizara kwa mara ya tano katika kipindi hiki cha miaka mitano. Namtakia kila la kheri, afya njema na maisha mrefu ili aendeleee kutuongoza kwa kipindi kijacho.
- 96. Mheshimiwa Spika**, Naminapenda kumshukuru Mwenyezi Mungu (Subhanahu Wataala) kwa kuniwezesha kutekeleza majukumu yangu kwa kipindi chote hichi na namuomba aendeleee kunipa afya njema na umri mrefu wenye kheri na baraka.

- 97. Mheshimiwa Spika**, Nachukua fursa hii kwa niaba ya Serikali ya Mapinduzi Zanzibar kuzishukuru nchi, mashirika ya kimataifa na kitaifa pamoja na taasisi mbali mbali za Serikali na zisizo za Serikali ambazo zilishirikiana na Wizara katika kutekeleza majukumu yake, zikiwemo *Jamhuri ya Watu wa China, Serikali ya India, Serikali ya Mauritius, UNDP, UNFPA, UNICEF, UN Women, IFAD, UNIDO, Shirika la Kazi Duniani (ILO), Benki ya Dunia, Umoja wa Ulaya, Jumuiya ya Afrika ya Mashariki, SAVE THE CHILDREN, ACTION AID, FHI, VSO, COSTECH, Benki Kuu ya Tanzania, Benki ya Watu wa Zanzibar, Tume ya Haki za Binaadam, CRDB, ZAFELA, TAMWA na Kituo cha Huduma za Sheria.*
- 98. Mheshimiwa Spika**, Naomba kuchukuwa nafasi hii kuvishukuru vyombo vya habari ikiwemo Televisheni, Redio na Magazeti ambavyo vimetoa mchango mkubwa katika kuhamasisha na kuelimisha jamii juu ya masuala mbalimbali yanayotekelawa na Wizara.
- 99. Mheshimiwa Spika**, Napenda kuwashukuru na kuwapongeza Wafanyakazi wote wa Wizara ya Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto kuanzia Katibu Mkuu, Ndg. Asha Ali Abdulla; Manaibu Makatibu Wakuu wote wawili, Nd. Ali Khamis Juma na Nd. Msham Abdalla Khamis; Wakurugenzi wote, Ofisa Mdhaminini, Maafisa wa ngazi zote na watendaji wengine kwa kufanya kazi nzuri, makini na juhudni kubwa zilizopelekea kutekeleza malengo na majukumu yetu kwa ufanisi. Aidha, nawaomba

na kuwasisitiza waendeleze mashirikiano haya pamoja na kuzidisha upendo na nidhamu katika kazi, ili kuimarisha ufanisi.

100. Mheshimiwa Spika, Kabla sijamaliza Hotuba yangu, naomba nikushukuru kwa kunipa nafasi hii adhimu ya kuwasilisha Hotuba ya Bajeti ya Wizara yangu kwa mwaka wa fedha 2015/2016.

101. Mheshimiwa Spika, Naomba kutoa hoja.

Ahsanteni.

ZAINAB OMAR MOHAMMED (MBM)

*Waziri wa Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana,
Wanawake na Watoto - Zanzibar*

Kiambatanisho Nam. 1

VIAMBATANISHO

MCHANGANUO WA FEDHA ZA MATUMIZI YA KAWAIDA KWA MWAKA 2014 /2015

IDARA	MAKADIRIO YA MATUMIZI MENGINEO KWA MWAKA 2014/2015	MATUMIZI HALISI KWA MATUMIZI MENGINEO KWA MWAKA 2014/2015	ASILIMIA YA FEDHA ZILIZOTUMIKA KWA KILA IDARA
OFISI KUU PEMBA	337,450,000.00	264,400,720.00	78.35
MIPANGO NA SERA	165,000,000.00	52,278,485.00	31.68
WANAWAKE NA MATOTO	60,763,000.00	30,738,360.00	50.59
MIKOPO	84,940,000.00	39,908,748.00	46.98
MAENDELEO YA VJANA	73,533,000.00	22,585,455.00	30.71
UWEZESHAI	61,157,500.00	26,298,752.00	42.71
USHRIKA	49,938,000.00	23,875,125.00	47.81
USTAWI WA JAMII	292,600,000.00	272,241,289.00	93.04
UENDESHAJI NA UTUMISHI	360,001,000.00	253,278,341.00	70.35
JUMLA	1,485,800,000.00	985,605,275.00	66.33

Kiambatanisho Nam. 2

**UTOAJI WA MIKOPO, MFUKO WA UWEZESHAJI WANANCHI KUUCHUMI KUANZIA
JULAI,2014 HADI MEI,2015**

NA	WILAYA	IDADI YA MIKOPO	MIKOPO YA VIKUNDI	MIKOPO BINAFSI	SHEHIA ZILIZONUFAIKA	IDADI YA FEDHA ZILIZOTOLEWA	WALIONUFAIKA W'ME	JUMILA YA WANUFAIK AJI
1	CHAKE CHAKE	44	14	30	26	72,050,000.00	433	377
2	MIKOANI	32	10	17	31	61,150,000.00	372	298
3	WETE	44	13	36	31	74,650,000.00	612	571
4	MICHEWENI	42	14	28	24	53,800,000.00	697	502
	JUMLA NDIGO	162	51	111	112	261,650,000.00	2114	1748
5	MUINI	72	4	68	42	108,204,000.00	403	298
6	MAGHARIBI	110	13	97	36	213,515,000.00	397	619
7	KASKAZINI "A"	78	6	72	33	81,504,000.00	624	649
8	KASKAZINI "B"	50	8	42	26	71,364,000.00	537	515
9	KATI	31	19	12	41	89,980,000.00	814	403
10	KUSINI	28	6	22	20	53,125,000.00	62	53
	JUMLA NDIGO	369	56	313	198	617,692,000.00	2837	2537
	JUMLA KUU	531	107	424	310	879,342,000.00	4951	4285
								9236

Kiambatanisho Nam: 3

MAREJESHO YA FEDHA ZA MFUKO WA UWEZESHAJI WANANCHI KUCHUMI

JULAI, 2014 HADI MEI, 2015

	JUL,2014	AGO,2014	SEPT,2014	OKT,2014	NOV,2014	DIS,2014	JAN,2015	FEB,2015	MAC,2015	APR,2015	MEI,2015	JUMLA
WILAYA												
CHAKE												
CHAKE	1,987,500	1,981,500	2,136,500	2,416,500	2,232,000	2,821,500	2,320,000	1,924,000	1,701,000	2,872,500	2,900,000	25,273,000.00
MKOANI	1,632,000	1,339,000	1,626,000.	1,790,000	1,743,000	1,868,000	1,668,000	1,917,000	989,000	1,167,000	1,200,000	16,940,000.00
WETE	1,292,500	2,287,000	2,400,000.		1,862,000	2,250,500	4,083,500	3,417,500	3,447,000	3,109,500	2,900,000	29,089,000.00
MICHEWE												
NI	1,293,000	1,104,000	1,951,000	2,155,000	2,072,000	1,873,000	2,057,000	3,563,000	1,956,000	1,658,000	1,800,000	21,476,000.00
JUMLA PEMBA	6,205,000	6,691,500	8,113,500	8,223,500	8,297,500	10,646,000	9,463,500	10,851,000	6,679,500	8,807,000	8,800,000	92,778,000.00
MUINI	2,302,500	4,170,500	5,380,500	4,369,000	5,903,000	5,630,600	4,797,500	5,234,000	5,715,000	9,406,500	10,356,000	63,285,100.00
MAGHARI BI	4,358,000	6,094,000	9,129,500	7,637,000	9,562,500	10,389,000	9,545,500	10,395,000	8,174,000	9,694,500	10,120,000	95,099,000.00
KASAKAZI NI" A"	2,179,305	3,804,500	3,297,500	4,878,000	4,674,000	3,638,000	3,777,500	3,720,000	3,814,000	3,468,500	2,700,000	39,959,305.00
KASAKAZI NI" B"	867,000	2,349,000	4,163,000	2,155,000	2,650,000	2,300,000	2,705,000	2,867,000	2,639,000	2,069,000	2,900,000	27,664,000.00
KATI	1,449,000	1,664,000	1,563,500	1,709,000	1,384,000	1,914,000	1,696,000	1,541,000	2,041,600	2,231,000	1,750,000	18,943,100.00
KUSINI	1,609,000	2,347,500	3,104,000	2,004,000	2,380,000	3,164,000	2,107,000	2,252,000	2,122,000	2,049,000	1,800,000	24,936,500.00
JUMLA UNGUA	12,764,805	20,429,500	26,638,000	22,752,000	26,553,500	27,035,600	24,628,500	26,017,000	24,505,600	28,918,500	29,626,000	269,869,005.00
KIUU	18,969,805	27,121,000	34,751,500	30,975,500	34,851,000	37,681,600	34,092,000	36,868,000	31,185,100	37,725,500	38,426,000	362,647,005.00

Kiambatanisho Nam: 4

TAARIFA YA ULIOKUWA MFUKO WA JK/AK HADI MEI 2015

NA	WILAYA	MADAI	MALIPO	BAKAA
1	MKOANI	16,769,841.85	1,878,000.00	14,891,841.85
2	CHAKE CHAKE	108,100,566.70	3,283,600.00	104,816,956.70
3	WETE	65,032,252.79	1,839,000.00	63,193,252.79
4	MICHEWENI	52,494,429.25	3,174,235.00	49,275,194.25
5	MAGHARIB1	161,308,385.75	10,159,170.00	151,149,215.75
6	MJINI	96,820,690.23	8,576,066.00	88,244,624.23
7	KUSINI	41,335,391.71	3,091,124.00	38,244,267.71
8	KATI	18,318,966.00	1,015,650.00	17,303,316.00
9	KASKAZINI "A"	27,110,869.00	584,850.00	26,526,019.00
10	KASKAZINI "B"	73,424,041.00	603,500.00	72,820,541.00
11	JUMLA KUU	660,715,434.28	34,205,195.00	626,465,229.28

Kiambaranisho Nam.5

ORODHA YA VITUO NA IDADI YA WATOTO KATIKA VITUO VYA KULELEA WATOTO MAYATIMA ZANZIBAR

NA.	JINA LA KITUO	MAHALI KILPO	W'KE	W'ME	JUMLA
1.	SOS UNGUJA	MOMBASA ZANZIBAR	25	64	89
2.	AL MAZURUI ORPHANAGE HOME UNGUJA	MAZIZINI ZANZIBAR	0	8	8
3.	PEFA REHEMA HOME UNGUJA	MBUYU MNENE ZANZIBAR	6	1	7
4.	NYUMBA YA WATOTO MAZIZINI UNGUJA	MAZIZINI ZANZIBAR	16	14	30
5.	FYSABILI LAH MARKAZ UNGUJA	FUONI ZANZIBAR	10	16	27
6.	MONTESORY ORPHANS ORG UNGUJA	BUBUBU ZANZIBAR	16	19	35
7.	AFRICA MUSLIM AGENCY UNGUJA	M/KWEREKWE ZANZIBAR	0	60	60
8.	OMAR BIN KHATAB UNGUJA	FUMBA ZANZIBAR	0	41	41
9.	AFRICA MUSLIM AGENCY PEMBA	MABAONI CHAKECHAKE	0	118	118
10.	ISTIQAMA PEMBA	CHAKECHAKE MJINI	0	52	52
11.	ALFA-NURANIA PEMBA	PUJINI CHAKECHAKE	8	12	20
	JUMLA		81	405	486

Kiambatanisho Nam.6a

MALALAMIKO YA WANAWAKE UNGUJA

S/N	AINA LALAMIKO	YA	WILAYA				JUMLA	HATUA ZILIZOKIWA	
			MJN	MAGH „	KAS'YA	KAS" B"	KATI	KUSUNI	
1.	Kupigwa		3	10	1	-	-	-	14 Zipo kituo cha huduma za sheria kwa kupatiwa ufumbuzi zipo kituo cha polisi
2.	Huduma ujauzito		-	4	-	-	-	-	4 Mahakama ya Kadhi wamekubali kutoa huduma
4	KuDalkwa		-	-	-	1	-	-	1 Ipo Mahakamani
5.	Kudhulumiwa eneo		-	1	-	-	-	-	1 Ameshauriwa kwenda kituo cha huduma za sheria
6.	Kurelekezwa na mume		-	5	-	-	-	-	5 Zipo Mahakama ya Kadhi
7.	Madai ya fedha		-	1	-	-	-	-	1 Mahakama ya Kadhi
	Madai ya nyumba		1	4	-	-	-	-	1 Wameshauriwa mahakamani
10.	Talaka		-	1	-	-	-	-	1 Ameshauriwa kwenda Mahakama ya Kadhi
11.	Kufungwa nje ya nyumba		-	1	-	-	-	-	1 Amepelekwa nyumba salama kwa ajili ya kupata hifadhi .
12.	Migogoro ya ndoa		2	3					5 Wameshauriwa kwenda Mahakama ya Kadhi,
13.	Kutoroshwya mke nie ya ruchi			1					1 Ameshauriwa kwenda Idara ya Ajira
	JUMLA							40	

MALALAMIKO YA WANAWAKE PEMBA

S/N	AINA YA LALAMIKO	WILAYA			JUMLA	HATUA ZILIZO FIKIWA
		CHAKE CHAKE	MKOANI	WETE	MICHEWENI	
1.	Kubakwa	1	1	3		5 Ipo Mahkamani, Polisi
2.	Kutoroshwa	1				1 Ipo Polisi
3.	Kupewa Ujaanzito	1				1 Ipo Polisi
4.	Kupigwa	4	10	1	2	17 Zipo Polisi
5.	Migogoro ya ndoa	13				13 Malalamiko 9 yamepatiwa suluju na 5 yapo Mahkama ya kadhi
6.	Shambulio la aibu	1				1 Ipo Polisi
7.	Jaribio la kubakwa kwa kutumia Kisii		1			1 Ipo Polisi
8.	Nyumba kuchionwa Moto		1			1 Ipo Polisi
9.	Migogoro ya ndea		3			3 Malalamiko 2 yamepatiwa suluju, 1 ipo Mahkama ya Kadhi
10	Madaiva Mahari	4			1	5 Imepatiwa Suluju.
	JUMLA					48

Kiambatanisho Nam. 7a
MUHTASARI WA MATUMIZI YA PROGRAMU KUU NA PROGRAMU NDOGO

Programu	Matumizi Halisi 2014/2015	Makisio ya Matumizi 2014/2015	Makisio ya Matumizi 2015/2016
	Julai,14 to Mei, 15		
P01 Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi	865,287,125.00	1,009,342,000.00	669,776,000.00
S01 Uratibu na Usimamizi wa Mikopo ya Uwezeshaji	180,063,748.00	262,894,000.00	72,509,000.00
S02 Usimamizi na Uimarihaji wa Vyama vya Ushirika	392,721,625.00	407,493,000.00	41,520,000.00
S03 Uratibu na Uendelezaji wa Programu za Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi	292,501,752.00	338,955,000.00	555,747,000.00
P02 Kukuzza Usawa wa Jinsia na Uendelezaji Wanawake	489,590,190.00	557,281,000.00	300,619,000.00
S01 Uratibu wa masuala ya jinsia na Uendelezaji Wanawake	306,669,710.00	349,900,000.00	276,374,000.00
S02 Mapambano dhidi ya udhalishaji wa Kijinisia	182,920,480.00	207,381,000.00	24,245,000.00
P03 Kuimarisha Hifadhi ya Jamii	968,193,594.00	1,280,671,000.00	3,007,171,000.00
Q01301 Uratibu wa Huduma za Hifadhi ya Jamii	767,418,139.00	843,625,000.00	2,624,505,000.00
Q01302 Maendeleo ya Viana	200,775,455.00	437,046,000.00	382,666,000.00
Q014 Uongozi na Mipango ya Uwezeshaji na Ustawi wa Jamii	1,371,901,783.00	1,895,798,000.00	3,037,534,000.00
Q01401 Kusimamia Mipango Sera na Utafiti	123,672,885.00	289,594,000.00	85,970,000.00
Q01402 Usimamizi wa Huduma za Utawala na Utumishi	708,744,998.00	896,118,000.00	2,182,700,000.00
Q01403 Uratibu wa shughuli za Wizara Pemba	539,483,900.00	710,086,000.00	768,864,000.00
JUMLA KUU	3,694,972,692.00	4,743,092,000.00	7,015,100,000.00

Hotuba ya Waziri wa Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Vijana, Wanawake na Watoto

Kimbatanisho Nam 7b

MUHTASARI WA MAKADIRIO YA FEDHA KIDARA KWA MWAKA 2015/2016

IDARA	MAKADIRIO YA MATUMIZI MENGINEO KWA MWAKA 2015/2016	MAKADIRIO YA MISHAHARA KWA MWAKA 2015/2016	MAKADIRIO YA MIRADI YA MAENDELEO KWA MWAKA 2015/2016	MAKADIRIO YA PENSION YA WAZEE KWA MWAKA 2015/2016	JUMLA YA MAKADIRIO YA MATUMIZI YA PENSION YA WAZEE KWA MWAKA 2015/2016
OFISI KUU PEMBA	328,864,000	440,000,000	-	-	768,864,000
MIPANGO NA SERA	85,970,000	-	-	-	85,970,000
WANAWAKE NA WATOTO	40,000,000	-	260,619,000	-	300,619,000
MIKOPO	72,509,000	-	-	-	72,509,000
MAENDELEO YA VIJANA	86,645,000	235,000,000	61,021,000	-	382,666,000
UWEZESHAI	60,747,000	495,000,000	-	-	555,747,000
USHIRIKA	41,520,000	-	-	-	41,520,000
USTAWI WA JAMII	362,745,000	70,000,000	541,760,000	1,650,000,000	2,624,505,000
UENDESHAJI NA UTUMISHI	503,300,000	1,679,400,000	-	-	2,182,700,000
JUMLA	1,582,300,000	2,119,400,000	800,000,000	863,400,000	1,650,000,000
					7,015,100,000

